

ประสบการณ์การใช้บริการสุขภาพทางเลือกในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง
Stroke Patients's Experiences in Using Alternative Health Care

พัชรี คมจักรพันธ์
Patcharee Komjakraphan

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Master of Nursing Science Thesis in Community Health Nursing
Prince of Songkla University
2544

๗

เลขหมู่	RC 388.5	W62	2544
Bib Key	212492		
	2	ค.ศ.	44

ชื่อวิทยานิพนธ์	ประสบการณ์การใช้บริการสุขภาพทางเลือกในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง
ผู้เขียน	นาง พัชรี คมจักรพันธ์
สาขาวิชา	การพยาบาลอนามัยชุมชน
ปีการศึกษา	2543

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรยายและอธิบายประสบการณ์การใช้บริการสุขภาพทางเลือกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการสุขภาพทางเลือกของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ผู้ให้ข้อมูลคือผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่มีประสบการณ์การใช้บริการสุขภาพทางเลือกจำนวน 11 ราย เก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การบันทึกภาคสนามและการบันทึกเทป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการของโคไลซซี่ (Colaizzi) ผลการศึกษา พบว่า

การให้ความหมายของบริการสุขภาพทางเลือก ผู้ให้ข้อมูลให้ความหมายของบริการสุขภาพทางเลือก ใน 2 ลักษณะคือ 1) สิ่งที่ควรลองเมื่อหาย และ 2) สองทางเสริมกัน

รูปแบบบริการสุขภาพทางเลือกที่ใช้ ผู้ให้ข้อมูลมีการใช้บริการสุขภาพทางเลือก 6 ชนิด คือ 1) นวดเส้น 2) นวดเท้า 3) ใช้สมุนไพร 4) ผิงเข็ม 5) ประกอบพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ และมีการใช้ใน 2 ลักษณะ คือ 1) ใช้ควบคู่กับการรักษาแผนปัจจุบัน 2) ใช้สุขภาพทางเลือกเพียงอย่างเดียว

ผลที่ได้รับจากการใช้บริการสุขภาพทางเลือก ผู้ให้ข้อมูลได้รับผลจากการใช้บริการสุขภาพทางเลือก ทางด้านร่างกายเป็นไปใน 3 ลักษณะ คือ 1) ฉันทันเหมือนเดิม 2) ดีขึ้นเรื่อยๆ 3) หนักไปกว่าเดิม ส่วนผลด้านจิตใจที่ได้รับคือ เป็นการสร้างความหวังกำลังใจ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการสุขภาพทางเลือก พบว่าปัจจัยเสริมการให้บริการสุขภาพทางเลือกมี 2 ประการ 1) บอกต่อกันมา และ 2) เห็นตัวอย่างเสริมความเชื่อ สำหรับปัจจัยขัดขวางการให้บริการสุขภาพทางเลือกมี 3 ประการ 1) หนทางไกล/ค่าใช้จ่ายสูง 2) นวดแล้วเจ็บ 3) กินมาก ถ่ายไม่หยุด รสชาติขม

Thesis title	Stroke Patients's Experiences in Using Alternative Health Care
Author	Mrs. Patcharee Komjakraphan
Major Program	Community Health Nursing
Academic Year	2000

Abstract

This phenomenological study aimed to describe and explain stroke patients's experiences in using alternative health care . Experiences, results and related factors were described in this study. Eleven strokes patients who have experienced in using alternative health care were recruited as principal informants. Data were obtained by in-depth interviews with tape –recording as well as field notes from September 2000 to Febuary 2001 and were analyzed by using Colaizzie's interpretation and analysis method.

The findings revealed that the experiences in using alternative health care among stroke patients within four items : 1) meanings of alternative health care , 2) patterns in using alternative health care, 3) results of using alternative health care and 4) factors related to using alternative health care.

Informants defined alternative health care into two themes : 1) something that should be tried and two ways support to each other. Informants also identified six patterns of using alternative health care : 1) thai traditional massage, 2) foot massage, 3) herbal treatment, 4) acupuncture, 5) food supplement, 6) worship or using magic. Two ways in using alternative health care were using alternative health care as complementary and using only alternative health care.

There were three results, both physical and mental impacts included : remain the same, improvement , getting worse, and enhancing hope or willpower mental.

Two facilitating factors related to using alternative health care included knowing from others and successful case increase their believe. However, there were three inhibiting factors in using alternative health care : 1) long distance 2) pain after massage and 3) getting diarrhea when eat a lot as well as bitter taste.